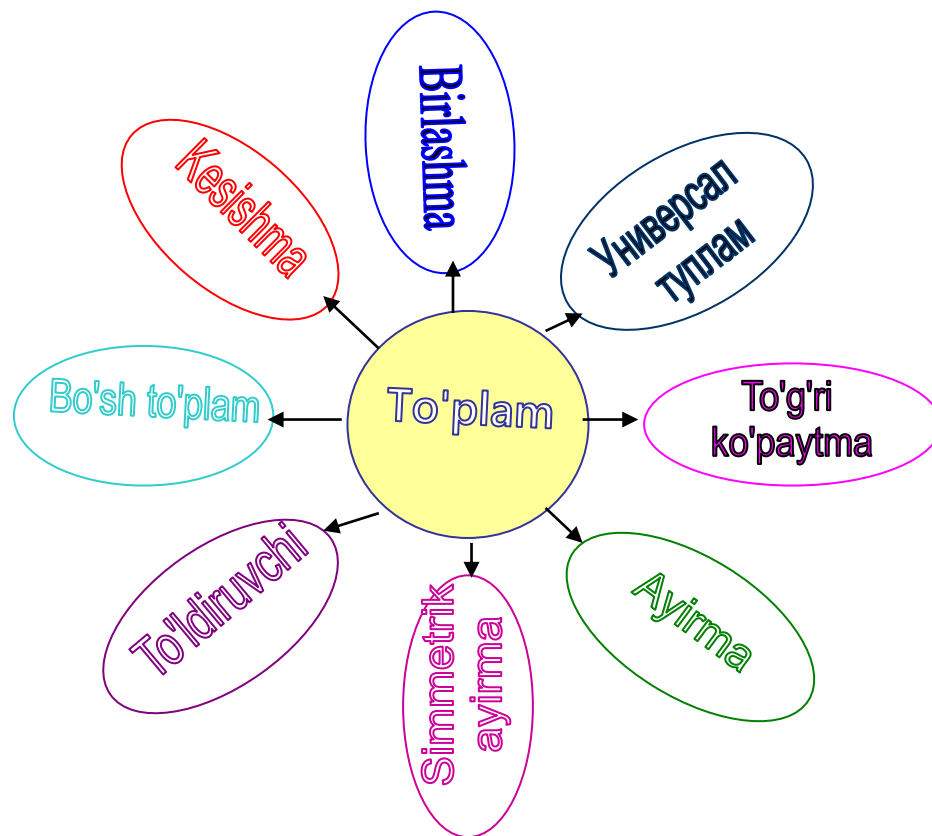

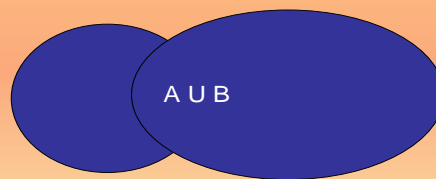
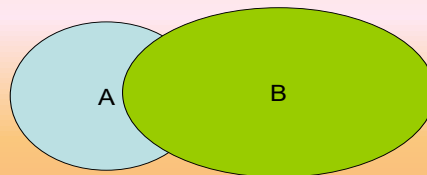
VIZUAL VA TARQATMA MATERIALLAR

1-ilova.

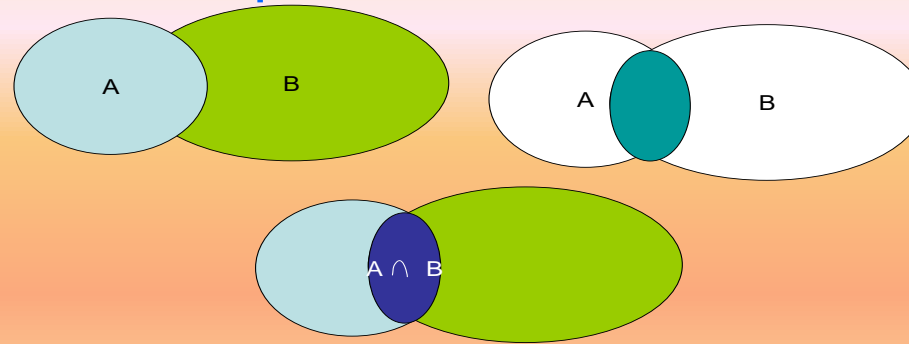
1-slayd.

To'plamlar birlashmasi

$$A \cup B = \{x \mid x \in A \vee x \in B\}$$

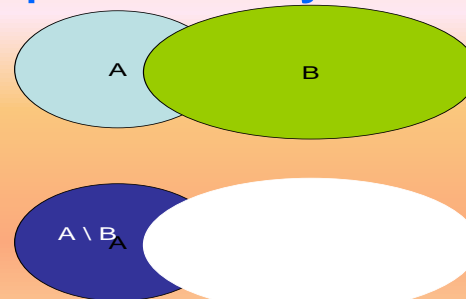
To'plamlar kesishmasi

$$A \cap B = \{x \mid x \in A \wedge x \in B\}$$

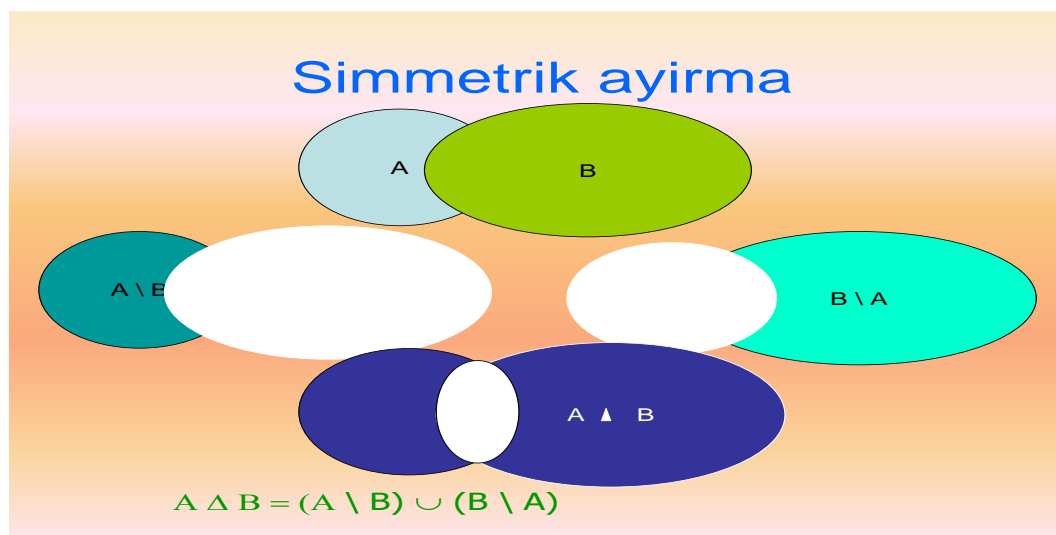
3-slayd.

To'plamlar ayirmasi

$$A \setminus B = \{x \mid x \in A \wedge x \notin B\}$$

4-slayd.

5-slayd.

To'plamlarning tengligi

$$A = B \Leftrightarrow A \subset B \wedge B \subset A$$
$$(A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C)$$

- $\forall x \in ((A \cap B) \cap C) \Rightarrow x \in (A \cap B) \wedge x \in C \Rightarrow$
 $\Rightarrow x \in A \wedge x \in B \wedge x \in C \Rightarrow x \in A \wedge x \in (B \cap C) \Rightarrow$
 $\Rightarrow x \in (A \cap (B \cap C));$
- $\forall y \in (A \cap (B \cap C)) \Rightarrow y \in A \wedge y \in (B \cap C) \Rightarrow$
 $\Rightarrow y \in A \wedge y \in B \wedge y \in C \Rightarrow y \in (A \cap B) \wedge y \in C \Rightarrow$
 $\Rightarrow y \in ((A \cap B) \cap C).$

To'plamlar ustida amallarning xossalari

- 1. $A \cup A = A$ - birlashmaning idempotentligi;
- 2. $A \cap A = A$ – kesishmaning idempotentligi;
- 3. $A \cup B = B \cup A$ – birlashmaning kommutativligi;
- 4. $A \cap B = B \cap A$ – kesishmaning kommutativligi;
- 5. $(A \cup B) \cup C = A \cup (B \cup C)$ – birlashmaning assosiativligi;
- 6. $(A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C)$ – kesishmaning assosiativligi;
- 7. $(A \cup (B \cap C)) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$ – birlashmaning kesishmaga nisbatan distributivligi;
- 8. $(A \cap (B \cup C)) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$ – kesishmaning birlashmaga nisbatan distributivligi.

To'plamlarning tengligi

$$(A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C)$$

1. $\forall x \in ((A \cap B) \cap C) \Rightarrow x \in (A \cap B) \wedge x \in C \Rightarrow$
 $\Rightarrow x \in A \wedge x \in B \wedge x \in C \Rightarrow x \in A \wedge x \in (B \cap C) \Rightarrow$
 $\Rightarrow x \in (A \cap (B \cap C));$
2. $\forall y \in (A \cap (B \cap C)) \Rightarrow y \in A \wedge y \in (B \cap C) \Rightarrow$
 $\Rightarrow y \in A \wedge y \in B \wedge y \in C \Rightarrow y \in (A \cap B) \wedge y \in C \Rightarrow$
 $\Rightarrow y \in (A \cap (B \cap C)).$

Grafik organayzerlar:

2-ilova

“Insert” jadvali

O’qish jarayonida olingan ma’lumotlarni aloxida o’zlari tizimlashtiradilar-jadval ustunlariga “kiritadilar” matnda belgilangan quyidagi belgilarga muvofiq:

“ V ” – men bilgan ma’lumotlarga mos;

“ - ” - men bilgan ma’lumotlarga zid;

“ + ” – men uchun yangi ma’lumot;

“ ? ” – men uchun tushunarsiz yoki ma’lumotni aniqlash, to’ldirish talab etiladi.

V	+	-	?

3-ilova

B.B.B. metodiga asoslangan tarqatma materiallar

	Tushuncha	Bilaman	Bildim	Bilmayman
1	To`plam			
2	Sonli to`plam			
3	To`plamlarning birlashmasi			
4	To`plamlarning kesishmasi			

5	Universal to'plam			
6	chekli to'plam			
7	cheksiz to'plam			
8	teng to'plamlar			
9	To'g'ri va dekart ko'paytma			
10	to'plamning to'ldiruvchisi			
11	to'plamlarning ayirmasi			
12	to'plam osti			

TESTLAR.

Savollar	To'g'ri javob	Muqobil javob	Muqobil javob	Muqobil javob
Ikki to'plamning birlashmasi bu	*Hech bo'lmaganda biriga tegishli elementlar to'plami	B to'plamga tegishli, lekin A to'plamga tegishli bo'lmagan elementlar to'plami	A to'plamga tegishli, lekin B to'plamga tegishli bo'lmagan elementlar to'plami	Ikkalasiga bir vaqtda tegishli bo'lgan elementlar to'plami
Ikki to'plamning kesishmasi bu	*Ikkalasiga bir vaqtda tegishli	B to'plamga tegishli, lekin A to'plamga tegishli bo'lmagan	Hech bo'lmaganda biriga tegishli elementlar to'plami	A to'plamga tegishli, lekin B to'plamga tegishli bo'lmagan

	bo'lgan elementlar to'plami	elementlar to'plami		elementlar to'plami
$A \setminus B$ bu	*A to'plamga tegishli, lekin B to'plamga tegishli bo'lmagan elementlar to'plami	B to'plamga tegishli, lekin A to'plamga tegishli bo'lmagan elementlar to'plami	Hech bo'lmaganda biriga tegishli elementlar to'plami	Ikkalasiga bir vaqtda tegishli bo'lgan elementlar to'plami
$B \setminus A$ bu	*B to'plamga tegishli, lekin A to'plamga tegishli bo'lmagan elementlar to'plami	Ikkalasiga bir vaqtda tegishli bo'lgan elementlar to'plami	Hech bo'lmaganda biriga tegishli elementlar to'plami	A to'plamga tegishli, lekin B to'plamga tegishli bo'lmagan elementlar to'plami
Qaysi to'plam sonli to'plamlar uchun universal to'plam bo'ladi?	*R	Z	Q	N
Cekli to'plamning quvvati deb nimaga aytiladi?	*Elementlar soniga	Elementlar quvvatiga	Elementlar orasidagi bog'liqlikka	Elementlar orasidagi munosabatga
Agar $A = \{1;5;6;8;10\}$ $B = \{-5;1;3;4;5;8;9;10\}$	*{1;5;8;10}	{1;-5;5;8}	{5;6;10;9}	{3;4;9}

bo'lsa, $A \cap B$ nimaga teng bo'ladi?				
$A = \{a, b, c, d, e\}$, $B = \{b, k, d, f, x, l\}$ to'plamlar berilgan bo'lsin. A va B to'plamlarning birlashmasini toping.	* $A \cup B = \{a;$ $b; c; d; e; k;$ $f; x; l\}$	$A \cup B = \{a; b; c; d;\}$	$A \cup B = \{\emptyset\}$	$A \cup B = \{x; l;\}$
$A = \{a, b, c, d, e\}$, $B = \{b, k, d, f, x, l\}$ to'plamlar berilgan bo'lsin. A va B to'plamlarning kesishmasini toping.	* $A \cap B = \{b;$ $d\}$	$A \cap B = \{\emptyset\}$	$A \cap B = \{x; l\}$	$A \cap B = \{e\}$
$A = (-2; 3)$, $B = [-4; 1]$ bo'lsa, $A \cap B$ ni toping.	* $(-2; 1]$	$[-4; 3)$	$(-2; 1)$	$[-4; 3]$
$A = \{a, b\}$ va $B = \{c, d\}$ berilgan. A va B to'plamlarning dekart ko'paytmasini toping.	* $C = \{(a; c), (a;$ $d), (b; c), (b; d)$ $\}$	$C = \{a; b; c\}$	$C = \{a; b; c; d\}$	$C = \{(a; d), (b; d), (c; a), ($ $d; b)\}$
A va B	*Birinci	Birinci elementi $A \bullet B$	Birinci elementi B	Tartiblangan

to'plamlarning Dekart ko'paytmasi deb... ga aytiladi.	elementi A to'plamdan, ikkinchi elementi B to'plamdan olingan tartiblangan juftliklar to'plami	dekart ko'paytmadan, ikkinchi elementi A•B dekart ko'paytmadan olingan tartiblangan juftliklar to'plami	to'plamdan, ikkinchi elementi A to'plamdan olingan tartiblangan juftliklar to'plami	juftliklar to'plami
$A = \{5; 6\}$, $B = \{a; b; c\}$ to'plamlar berilgan bo'lsin. $A * B$ nimaga teng bo'ladi?.	* $A * B = \{(5;a), (5;b), (5;c), (6;a), (6;b), (6;c)\}$	$A * B = \{(5;b), (6;a), (6;a), (c;6), (c;5)\}$	$A * B = \{(a;5), (a;6), (b;a), (c;a)\}$	$A * B = \{(2;c), (2;b), (2;a), (3;a), (3;b), (3;c)\}$
Quyidagi sonli ketma-ketliklardan qaysilari tub sonlardan iborat? 1) 0, 3, 5, 7, 11 2) 1, 3, 5, 7, 13 3) 3, 5, 7, 9, 11 4) 2, 3, 5, 7, 17 5) 3, 5, 17, 19, 3, 8, 1	*2;4	1;2	5	3
Faqat 1 ga va oziga bolinadigan natural sonlar	*Tub sonlar	Toq sonlar	Juft sonlar	Murakkab sonlar
Davriy bo'lmagan	*Irratsional	Kompleks	Natural	Ratsional

cheksiz o'qli kasr ... son deyiladi				
Haqiqiy sonlar ... tasvirlanadi	*Sonlar o'qida	Koordinata tekisligida	To'g'ri chiziqda	Nuqtada
Davriy cheksiz o'qli kasr ... son deyiladi.	*Ratsional	Irratsional	Kompleks	Natural
Qanday sonlar haqiqiy sonlar to'plamini hosil qiladi?	*Ratsional va irratsional sonlar to'plamlari birlashmasi haqiqiy sonlar to'plamini hosil qiladi va u R bilan belgilanadi.	Ratsional sonlar to'plami haqiqiy sonlar to'plamini hosil qiladi va u R bilan belgilanadi.	Irratsional sonlar to'plami haqiqiy sonlar to'plamini hosil qiladi va u R bilan belgilanadi	Ratsional va irratsional sonlar yigindisi haqiqiy sonlar to'plamini hosil qiladi va u R bilan belgilanadi